

I kwartał 2018

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
I KWARTAŁ 2018 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2018**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	I kw. 2017	IV kw. 2017	I kw. 2018	I kw. 2018 – I kw. 2017 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	124	119	117	-7
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	85	84	79	-6
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	38	35	39	+1
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	31	30	35	+4
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	7	5	.	x
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	30,6	29,4	33,3	+2.7
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	25,0	25,2	29,9	+4.9
Stopa bezrobocia osób (w %)	18,4	14,3	x	x

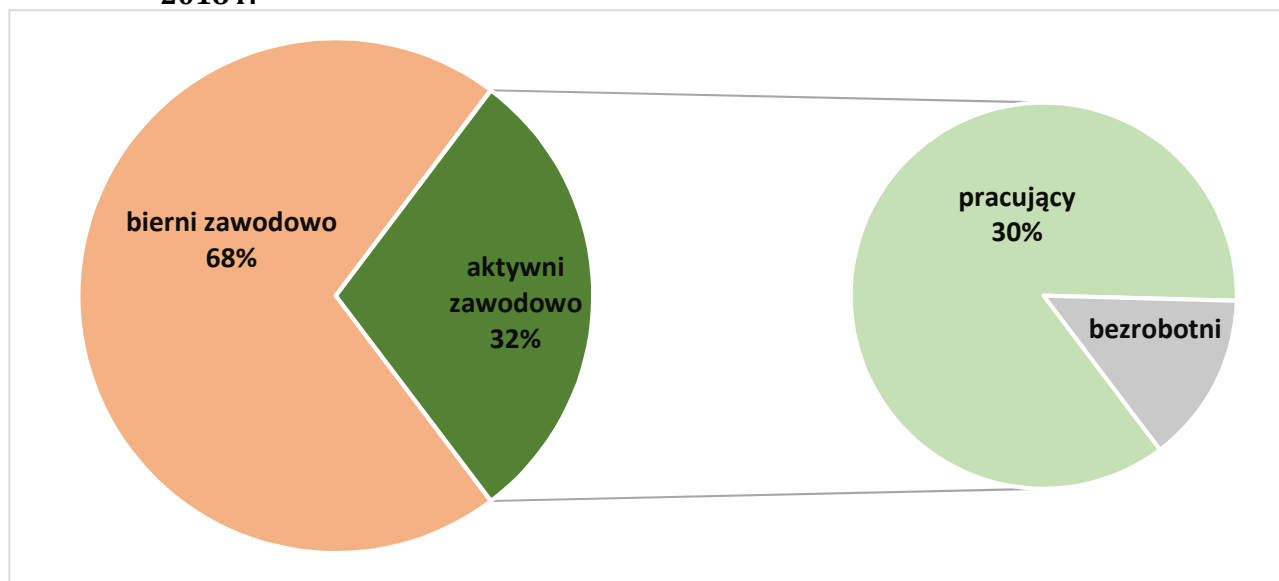
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku: "Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w I, IV kwartale 2017r. i I kwartale 2018r."

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym „.” (kropka).

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy. Spośród 117 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 79 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 39 tys. osób aktywnych zawodowo, pracuje 35 tys. Na przestrzeni roku, liczba biernych zawodowo spadła o 6 tys. osób, natomiast liczebność aktywnych zawodowo wzrosła o 1 tys. osób. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową, gdyż tylko 33,3% z nich jest aktywna zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 29,9%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 25-54 lata to 82,8%.
- Na przestrzeni roku odnotowano poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do I kwartału 2017r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zwiększył się o 2,7 pkt. proc., a wskaźnik zatrudnienia wzrósł aż o 4,9 pkt. proc. Natomiast liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata spadła poniżej 5 tys.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24 lata (wg BAEL) w I kwartale 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w I kwartale 2018 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2018

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2016-2017 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)		Polska (w %)		UE 28 (w %)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
ogółem	10,3	8,6	10,5	9,5	11,5	10,9
kobiety	11,4	*	11,1	10,7	11,9	11,2
mężczyźni	9,2	*	10,1	8,3	11,2	10,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT,

* b. danych

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2017 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (10,9%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (9,5%) była niższa o 1,4 pp. Niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (8,6%) niższa o 0,9pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy, większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w Polsce wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,4 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn (czyli 4-krotnie bardziej niż w UE, gdzie odnotowano różnicę o 0,6 pp.).
- W krajach Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2017 roku uległ zmniejszeniu (odpowiednio o: 0,6 i 1,0 pp.). W woj. podlaskim wartość tego wskaźnika zmniejszyła się, podobnie jak w kraju, o 1,0 pp.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	I kwartał 2017		IV kwartał 2017		I kwartał 2018		I kw. 2018– I kw. 2017 (+/-)		
	<i>j.m.</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>	<i>w liczbach</i>	<i>w %</i>
Bezrobotni ogółem		47800	100	39997	100	40539	100	-7261	-15,2
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:		13940	29,2	11443	28,6	11253	27,8	-2687	-19,3
			100		100		100		
• Kobiety		7160	51,4	6279	54,9	6134	54,5	-1026	-14,3
• Zamieszkali na wsi*		-	-	5265	46,0	-	-	-	-
• Z wykształceniem poniżej średniego		4879	35,0	3906	34,1	3937	35,0	-942	-19,3
• Z wykształceniem wyższym		2667	19,1	2232	19,5	2057	18,3	-610	-22,9
• Bez stażu pracy		5021	36,0	4032	35,2	3646	32,4	-1375	-27,4
• Długotrwale bezrobotni		6172	44,3	5030	44,0	4893	43,5	-1279	-20,7
• Osoby niepełnosprawne		280	2,0	228	2,0	238	2,1	-42	-15,0
• Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej		167	1,2	152	1,3	143	1,3	-24	-14,4
• Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18r.ż.		3417	24,5	3214	28,1	3254	28,9	-163	-4,8
• Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24lata)		1604	11,5	1258	11,0	1194	10,6	-410	-25,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

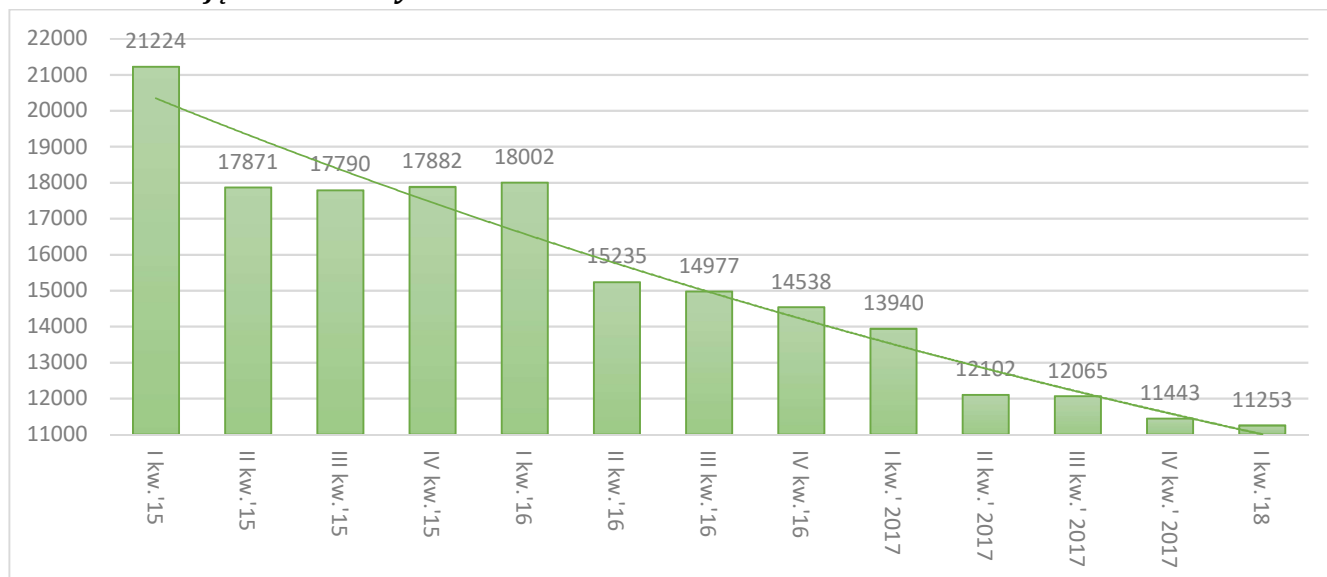
KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu I kwartału 2018 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowane były 11 253 osoby do 30 roku życia, co stanowiło 27,8% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 2 687 osób, tj. o 19,3% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 15,2%). Było to wynikiem ożywienia na rynku pracy, które przejawiało się przede wszystkim wyższą liczbą miejsc pracy.
- W końcu I kwartału 2018 r. bezrobotne młode kobiety stanowiły większość (54,5%) wśród bezrobotnych do 30. roku życia. W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 3,1 pp.
- Niższy poziom kwalifikacji (poniżej wykształcenia średniego) młodzieży jest barierą podjęcia satysfakcjonującej, dobrze płatnej pracy, co dotyczyło 35,0% młodych osób zarejestrowanych

w urzędach pracy w końcu I kwartału 2018 r. (3 937 osób). Osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 18,3% (2 057 bezrobotnych).

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o większość oferowanych miejsc pracy. W końcu I kwartału 2018 r. stażu pracy nie posiadało 32,4% młodych osób (3 646 osób). Sytuacja w tym zakresie poprawiła się, ponieważ odsetek bezrobotnych do 30 r. życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 3,6 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych wyniósł 43,5%. W porównaniu do I kwartału 2017 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 0,8pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił znaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 24, do 143). W końcu I kwartału 2018 roku stanowiły one 1,3% młodych bezrobotnych i w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim udział ten zwiększył się o 0,1 pp.
- W końcu I kwartału 2018 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,1% (238 osób), i na przestrzeni roku zwiększył się o 0,1 pp.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko wymagające opieki do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu I kwartału 2018 r. znalazło się 3 254 takich osób, tj. 28,9% spośród bezrobotnych do 30. roku życia, a ich udział zwiększył się w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku o 4,4 pp.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu I kwartału 2018 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 1 410 bezrobotnych w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (10,6%). W ciągu roku nastąpił spadek liczebności tej grupy o 410 bezrobotnych (o 25,6%).

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2018 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	I kw. 2017		IV kw. 2017		I kw. 2018		I kw. 2018- IV kw. 2017 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
<i>j.m.</i>								
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	7422	100,0	7511	100	6368	100	-1054	-14,2
• z powodu podjęcia pracy	3842	51,8	4556	60,7	3323	52,2	-519	-13,5
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	2319	31,2	2084	27,7	1643	25,8	-676	-29,2
• Praca subsydiowana, z tego w ramach:	1085	14,6	1382	18,4	732	11,5	-353	-32,5
– prac interwencyjnych	149	2,0	134	1,8	182	2,9	33	22,1
– robót publicznych	102	1,4	51	0,7	69	1,1	-33	-32,4
– środków na działalność gospodarczą	152	2,0	215	2,9	106	1,7	-46	-30,3
– refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	61	0,8	126	1,7	26	0,4	-35	-57,4
– bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	177	2,4	158	2,1	156	2,4	-21	-11,9
– bonu zatrudnieniowego	11	0,1	2	0,03	14	0,2	3	27,3

Wyszczególnienie <i>j.m.</i>	I kw. 2017		IV kw. 2017		I kw. 2018		I kw. 2018- IV kw. 2017 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
- refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	2	0,03	0	0,0	0	0	-2	-100
- inne	431	5,8	696	9,3	179	2,8	-252	-58,5
• Szkolenia	108	1,5	91	1,2	67	1,1	-41	-38,0
w tym w ramach bonu szkoleniowego	64	0,9	37	0,5	18	0,3	-46	-71,9
• Staże u pracodawcy	1011	13,6	535	7,1	772	12,1	-239	-23,6
w tym w ramach bonu stażowego	31	0,4	13	0,2	13	0,2	-18	-58,1
• Przygotowanie zawodowe dorosłych	1	0,04	1	0,01	0	0	-1	-100
• Prace społecznie użyteczne	51	0,7	5	0,1	27	0,4	-24	-47,1
w tym w ramach PAI	10	0,1	0	0,0	8	0,1	-2	-20,0
• Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	63	0,8	70	0,9	45	0,7	-18	-28,6

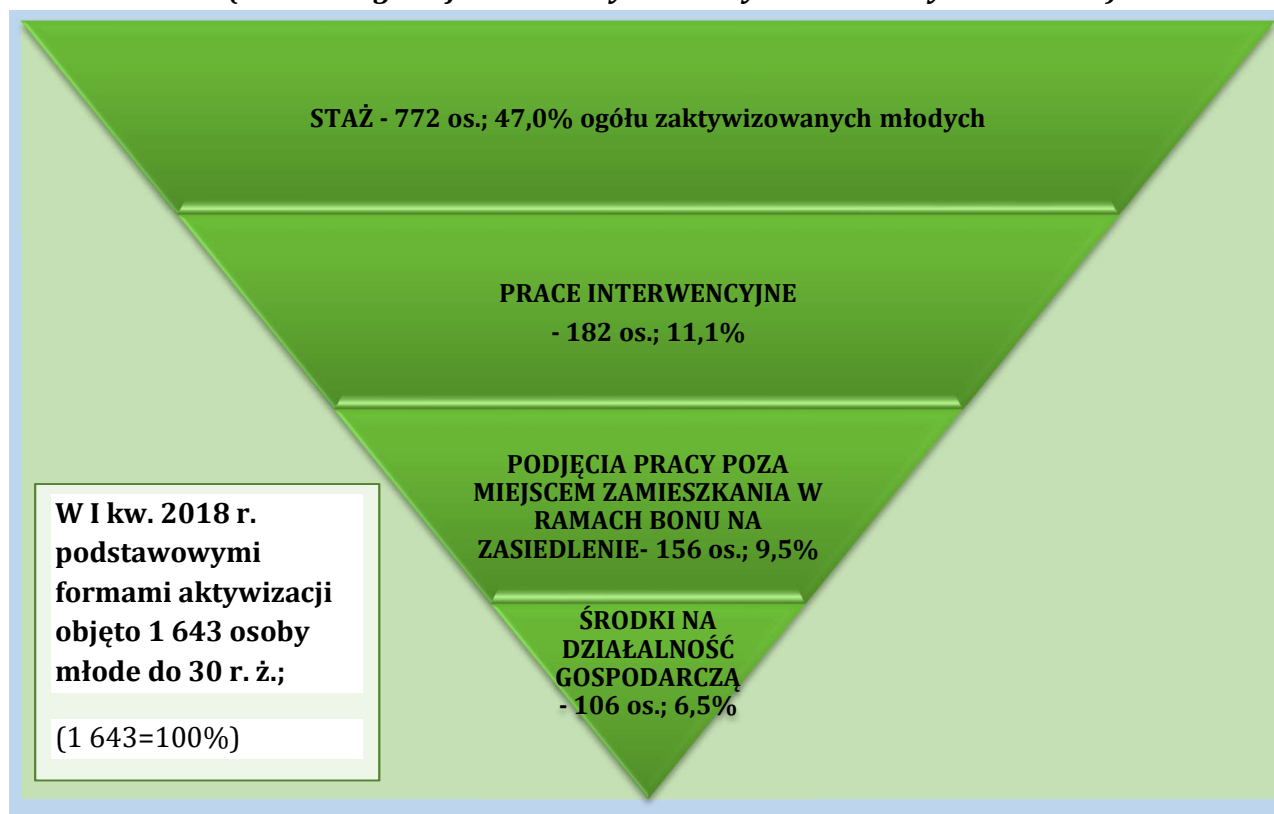
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w I kwartale 2018 r. (6368 osób), stanowili znaczny odsetek 42,8% spośród ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych (14882).
- Spada wśród młodych bezrobotnych popularność form aktywizacji organizowanych w ramach prac subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowywanie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne). Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z subsydiów w I kwartale 2018 r., stanowili 11,5% wszystkich bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji PUP z tej grupy wiekowej.
- W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych kierowanych było do prac interwencyjnych, w których uczestniczyło 182 bezrobotnych, tj. o 33 osoby więcej niż w I kwartale 2017r. Dość powszechną formą aktywizacji osób młodych oraz przejawem ich mobilności jest podejmowanie pracy poza miejscem zamieszkania. W tym celu z bonu na zasiedlenie skorzystało 156 bezrobotnych (o 21 osób mniej niż w I kwartale 2017 r.). Niezmienną popularnością cieszy się również finansowe wsparcie działalności gospodarczej, co jest oznaką przedsiębiorczości osób młodych. W I kwartale 2018 r. skorzystało z niego 106 osób (o 46 osób mniej niż przed rokiem). Ponadto prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych podjęto się w I kwartale 2018 r. kolejnych 81 młodych osób.

- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w I kwartale 2018 r. skorzystały łącznie 772 osoby do 30 roku życia (także w ramach bonu stażowego). Również ze staży w I kwartale br. skorzystało mniej osób młodych niż przed rokiem (o 239 osób).
- W I kwartale 2018r. szkolenia rozpoczęło 67 młodych bezrobotnych, w tym 18 osób w ramach bonu szkoleniowego, zainteresowanie którym, w porównaniu do I kwartału 2017 r. , spadło aż o 71,9%.
- Do agencji zatrudnienia, w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych, skierowano w I kwartale br. 45 osób do 30 roku życia, a do prac społecznie użytecznych 27 osób. Z przygotowania zawodowego dla dorosłych nie skorzystał żaden bezrobotny z analizowanej grupy wiekowej.
- Generalnie, w I kwartale 2018 r. zmniejszył się ruch bezrobotnych korzystających z usług powiatowych urzędów pracy. Również liczba osób młodych rejestrujących się w PUP i opuszczających ewidencję urzędów pracy była mniejsza. W porównaniu do I kwartału 2017 r. wyrejestrowanych zostało 1643 bezrobotnych do 30. roku życia, tj. o ponad 14%, co związane było ze spadkiem liczby osób młodych podejmujących zatrudnienia o 14%, a także liczby osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy (-13%).

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w I kwartale 2018 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w I kwartale 2018 r. do dyspozycji 8498 ofert pracy, tj. o 824 (o 8,8%) ofert mniej niż w analogicznym okresie 2017 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w I kwartale 2018 r. wyniosła 6 673 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2017 roku wzrosła o 350, czyli o 5,5%.
- Pracodawcy zgłosili również 1 825 miejsc aktywizacji zawodowej, (w tym 1 525 miejsc stażu, 297 miejsc pracy społecznie użytecznej i 3 miejsca przygotowania zawodowego), tj. o 1 174, czyli o 39,1% mniej niż w analogicznym okresie 2017 r. Oferty stażu stanowiły 83,6% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w I kwartale 2018 r.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2018	
	Ogółem	I kwartał
Wskaźniki produktu		
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	439	439
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	16	16
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	1212	1212
Wskaźniki rezultatu		
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	10	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W I kwartale 2018 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 1 212 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy

na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

- Wśród nich 36,2% to osoby młode długotrwale bezrobotne, zaś 1,3% stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 10 osób młodych.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Podziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2018	
	Ogółem	I kwartał
Wskaźniki produktu		
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	12	12
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	110	110
Wskaźniki rezultatu		
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	79	79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W I kwartale 2018 r. realizowane były również projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 110 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia, w tym 12 osobom młodym z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 79 osób młodych. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku

